

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 414/2481

หลวงเลขาวิจารณ์โจทก์ นางทองดี ทรัพย์มีที่ 1 นายพั่ว ทรัพย์มี ที่ 2 หลวงมงคลแมนที่ 3 จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ผู้จำนองและผู้รับจำนองถึงแก่ความตายและทายาทของทั้ง 2 ฝ่ายเข้าสวามิภักดิ์เป็นผู้จำนองและผู้รับจำนองต่อไปเช่นนี้ไม่มีลักษณะเป็นการแปลงหนี้ตามกฎหมาย ผู้จำนองตายทายาทของผู้จำนองได้ไปขอโอนรับมรดกลงนามเป็นเจ้าของในหน้าโฉนดที่ดินที่จำนองแล้วมอบโฉนดให้ผู้รับจำนองยึดถือไว้ต่อไปดังนี้ ถือว่าทายาทของผู้จำนองยอมรับสภาพสิทธิเรียกร้องตามสัญญาจำนอง อายุความย่อมสุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้ ย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกันด้วยสัญญามีข้อความว่าถ้าแม่ที่ดินราคาไม่พอกับต้นเงินที่รับจำนองไว้ จะยอมใช้ให้จนครบดังนี้ ถือว่าเป็นสัญญาการค้าประกันได้ความว่าสามี่จำเลยที่ ๑ และบิดาจำเลยที่ ๒ ได้จำนองที่ดิน ๒ โฉนดไว้แก่ มารดาโจทก์ โดยจำเลยที่ ๓ ได้ทำหนังสือไว้ให้แก่มารดาโจทก์ว่า ถ้าที่ดินรายนี้ราคาไม่พอกับต้นเงินที่รับจำนองไว้ก็จะยอมใช้ให้จนครบ บัดนี้ผู้จำนองและผู้รับจำนองต่างถึงแก่กรรมไปแล้ว โจทก์จึงฟ้องจำเลยที่ ๑ มร ๒ ในฐานะเป็นทายาทและจำเลยที่ ๓ ในฐานะผู้ค้าประกัน ศาลชั้นต้นพิพากษาให้เอาที่ดิน ๒ แปลงนี้ออกขายทอดตลาดใช้ต้นเงิน จำนอง ถ้าขาดเท่าใดให้จำเลยที่ ๓ ใช้จนครบ ศาลอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยที่ ๓ ผู้ค้าประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบแล้ว เพราะผู้จำนองได้ถึงแก่กรรมมาเกิน ๑ ปีแล้ว โจทก์ฎีกาว่าจำเลยที่ ๓ ต้องรับผิดชอบด้วย ศาลฎีกาตัดสินว่าการที่โจทก์และจำเลยที่ ๑-๒ ต่างรับมรดกผู้จำนองและผู้รับจำนองมาด้วยกันเป็นการสวามิภักดิ์หาใช่เป็นการแปลงหนี้ตาม ม.๓๔๙ แห่งประมวลแพ่งฯ ไม่ และพฤติการณ์ระหว่างโจทก์กับจำเลยที่ ๑-๒ ก็ไม่เป็นเรื่องปลดหนี้ เพราะจำเลยที่ ๑-๒ ยังไม่ได้โอนที่ดินให้หลุดเป็นสิทธิแก่โจทก์ เมื่อฟังว่าหนี้รายจำนองนี้ไม่ได้แปลงหนี้และยังไม่ได้ปลดหนี้กันก็ต้องถือว่ายังคงมีอยู่และเห็นว่าข้อความในหนังสือที่จำเลยที่ ๓ ทำขึ้นนั้นเป็นหนังสือค้าประกันโดยแท้

คำพิพากษา

เพราะข้อความที่ว่า ถ้าที่ดินรายนี้ราคาไม่พอกับต้นเงินที่รับจำนองไว้ จำเลยที่ ๓ ยอมรับใช้จนครบนั้นถือว่าเป็นสัญญาซึ่งบุคคลภายนอกผูกพันตนต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระปัญหาข้อสุดท้ายมีว่า การที่ผู้จำนองตายไปเกิน ๑ ปีนั้นโจทก์จะหมดสิทธิฟ้องจำเลยที่ ๓ หรือไม่ปรากฏว่าเมื่อผู้จำนองตายแล้วภายใน ๑ ปี จำเลยที่ ๑-๒ ผู้เป็นทายาทได้ขอรับโอนมรดกลงนามเป็นเจ้าของที่รายจำนองแทนผู้ตาย แล้วมอบโฉนดให้โจทก์ยึดถือไว้ต่อไป การที่ทำดังนี้ย่อมถือว่าจำเลยที่ ๑-๒ ยอมรับสภาพตามสิทธิเรียกร้องตามสัญญาจำนองนั้น อายุความย่อมสุดหยุดลงตามประมวลแพ่งฯ ม.๑๗๒ จะยกเอาอายุความ ๑ ปีมายันโจทก์มิได้ ตามนัยฎีกาที่ ๗๓๐/๒๔๗๖ จำเลยที่ ๓ ผู้ค้าประกันจึงยกเอาอายุความ ๑ ปีมาต่อสู้โจทก์ไม่ได้เช่นเดียวกัน จึงพิพากษากลับศาลอุทธรณ์ บังคับคดียืนตามศาลชั้นต้นทุกประการ

องค์คณะ

วิเศษ · วิกรม · เทพโนต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·

